

Noví ministři převzali otěže

Oldřich Danda

Novou koaliční vládu Petra Fialy (ODS), složenou z ministrů pěti stran: ODS, TOP 09, lidovců, pirátů a STAN, jmenoval prezident Miloš Zeman včera hodinu před polednem na zámku v Lánech.

Z 18členného vládního týmu nedorazil pouze kandidát na ministra zemědělství Zdeněk Nekula (KDU-ČSL), který je v covidové karanténě a bude jmenován po Novém roce.

Prezident při ceremonii řekl, že popřít vládě jenom úspěch by bylo příliš jednoduché. „Proto vám přeji, aby za vámi něco zůstalo,“ dodal Zeman.

Buď se uděláte, nebo odděláte. Přeji vám to první

Miloš Zeman

V krátkém projevu se pochlubil, že jeho vláda v letech 1998 až 2002, které tehdy říkal „vláda sebevrahů“, prosadila vznik krajů, profesionalizaci armády a privatizaci bank. „Před vámi je příležitost vyrovnat se s covidem, s energetickou krizí, s rozpočtem a hospodářským státem. A na této příležitosti se buď, jak říkával Petr Nečas, uděláte, nebo odděláte. Přeji vám to první,“ řekl Zeman.

Fiala po jmenování řekl, že chce vládnout jinak než Babišova vláda. „K řešení problémů chceme přistupovat systematicky, s rozmyslem. Chci, abychom mluvili jasně, a hlavně aby za nás mluvily naše výsledky,“ poznamenal premiér.

Mynář popíchl Lipavského

Vládu podle něj čeká řada těžkých úkolů. „Nezačínáme v lehké situaci, bylo hodně zanedbáno a země a občané čelí obrovským problémům, ať je to covid, ceny energií, zdražování, inflace a vše, co ji doprovází,“ řekl Fiala. Přislíbil, že vláda bude pracovat i přes vánoční svátky a kabinet zasedne nejen ve středu 22. prosince, ale i další středu 29. prosince.

Vláda včera v Lánech po jmenování. Sedící (zleva): Helena Langšádlová, Petr Fiala, Miloš Zeman, Jana Černochová a Anna Hubáčková. Stojící: Jan Lipavský, Martin Baxa, Michal Šalomoun, Vít Rakušan, Jozef Síkela, Mikuláš Bek, Marian Jurečka, Zbyněk Stanjura, Ivan Bartoš, Petr Gazdík, Pavel Blažek, Vlastimil Válek a Martin Kupka.

Samotné jmenování proběhlo bez komplikací až na jeden detail. Při skládání slibu ministrů a přebírání jmenovacích dekretů hradní kancléř Vratislav Mynář ohlásil: „Magistr, pardon bakalář Jan Lipavský.“ V jiném případě by to každý přešel, ale u Lipavského to mohlo být závažnější potupení nového ministra, ke kterému má prezident výhrady. Zeman totiž nechtěl Lipavského jmenovat mj. kvůli tomu, že nemá dostatečné vysokoškolské vzdělání a dosáhl „pouze bakalářského studia“.

Jmenování jinak probíhalo v souladu s protiepidemiologickými předpisy. Účastníci ceremonie měli nasazené respirátory. Členové vlády prodělali hned dva testy na covid, jeden v Hrzánském paláci v Praze, kde dočasně úřadoval Fiala a odkud

Co vláda už rozhodla

Vít Rakušan, ministr vnitra a předseda STAN, je první místopředseda vlády

Ministrům bez portfeje vláda určila jejich kompetence:

Mikuláš Bek (za STAN) je ministr pro evropské záležitosti

Helena Langšádlová (TOP 09) je ministryně pro vědu, výzkum a inovace

Michal Šalomoun (za piráty) je ministr pro legislativu a předseda Legislativní rady vlády

Jana Kotalíková, bývalá mluvčí ODS, je vedoucí Úřadu vlády

Václav Smolka, dosavadní mluvčí ODS, je tiskový mluvčí vlády

dopoledne autobusem ministři odjeli, a druhý v Lánech.

Po jmenování položili věnec k hrobu prezidenta Tomáše Garrigua Masaryka, zazpívali českou hymnu a poté autobusem odjeli do Strakovy akademie na první jednání vlády.

Na Úřadu vlády přivítali členy nové vlády odcházející premiér Andrej Babiš (ANO) a Fialu odvedl do premiérské kanceláře, kde mu předal klíč od korunnovních klenotů a také dopis. „Chci založit tradici, jak mají američtí prezidenti, že nechávají

vždycky nějaký vzkaz. Napsal jsem dopis panu premiérovi Fialovi,“ oznámil Babiš včera dopoledne na své poslední tiskové konferenci na Úřadu vlády. Dopis zveřejňovat ale nehodlá.

Po prvním jednání vlády Fiala novinářům řekl, že musí řešit hlavně problémy s covidem, energiemi a také s rozpočtem. Ministru financí Zbyňku Stanjurovi (ODS) proto uložil, aby vypracoval harmonogram projednávání rozpočtu a pravidla pro fungování státu v rozpočtovém provizoriu. Vláda včera také ustavila skupinu ministrů, která se začne věnovat cenám energií.

Vládě od včerejška běží třicetidenní lhůta, dokdy musí požádat o důvěru Sněmovnu, kde má pohodlnou většinu 108 křesel. Podle Fialy o ni požádají

12. ledna. Do té doby chce vláda představit programové prohlášení. Fiala včera řekl, že už na začátku ledna by měla být základní kostra programu, v kterém by měla být i některých bodů i konkrétní data, dokdy vláda program splní.

Tradičně na Slovensko

Na první zahraniční cestu vyrazí Fiala tradičně na Slovensko. Předpokládá, že na začátku ledna. „Slovensko je jasná volba nejen kvůli historickému spojení obou zemí, ale i proto, že naše země mají mimořádně přátelské vztahy a společné zájmy,“ podotkl.

Po jednání vlády Fiala doprovodil některé ministry do jejich úřadů. Jako první přišli na řadu čtyři vicepremiéři – ministr vnitra Vít Rakušan (STAN), práce a sociálních věcí Marian Jurečka, zdravotnictví Vlastimil Válek (TOP 09) a pro místní rozvoj Ivan Bartoš (piráti).

Dnes by měl nový premiér doprovodit do úřadů i zbytek ministrů, např. šéfa diplomacie Lipavského do Černínského paláce nebo Janu Černochovou (ODS) na obranu. Na pondělí zůstane jen ministerstvo zemědělství, které dočasně převezme Jurečka.

Schillerová: Nebudeme kopat

Opozice přivítala, že země má konečně vládu, a věří, že začne co nejrychleji řešit problémy s covidem a drahými energiemi. Exministryně financí a šéfka poslanců ANO Alena Schillerová řekla, že jako opozice nebudou vládě okopávat kotlíky, zvláště co se týče opatření proti covidu. „My do toho nebudeme kopat, nebudeme politizovat covid,“ řekla.

Předseda SPD Tomio Okamura má obavy, že nová vláda problémy jen tak nevyřeší. „Je dobře, že přijme plnou odpovědnost. To je pozitivní, ale vzbuzuje to velké obavy. Když jsem se Petra Fialy ve Sněmovně ptal, jaké má řešení pro zdražování, sklopil hlavu a odmítl jít na mikrofon,“ poznamenal Okamura.

První den, a hned špatný signál lidem

(Pokračování ze str. 1)

„Ale rozhodně odmítám, že bych jako člověk, který ještě nebyl ministrem, na pana Švejdera vyvíjel nějaký tlak,“ řekl Rakušan.

Obě tvrzení však zpochybňují policejní zdroje, podle nichž neměl Rakušan k práci policejního prezidenta žádné připomínky

a jedině, o co se zajímal, bylo, kdy skončí ve funkci.

To, že Švejdera při schůzce skutečně vyzval k odchodu, naznačil včera sám Rakušan.

„Očekával jsem, že to rozhodnutí přijde, pokud přijde, až po Novém roce, kdy se sejdem. Trochu mě překvapilo, že k vydání nějakého prohlášení

došlo už včera,“ postěžoval si Švejdarův předčasný odchod se nelíbí policejním odborům.

Podle předsedy Nezávislého odborového svazu Policie ČR Tomáše Machoviče si šéf policie zasloužil dokončit mandát.

„Policejní prezident by měl vždy zůstat ve své funkci po celé to pětileté období, aby uká-

zal, co dokázal a jakým směrem vedl policii.

„Škoda jeho odchodu“

Dřívější odchod je špatný signál vůči společnosti i příslušníkům, protože někdo by to mohl vnímat tak, že když přichází nová vláda, že vymění určité úředníky či ředitele bez-

pečnostního sboru,“ řekl včera Právu Machovič.

Švejdera vnímá jako profesionála, který podle něj ukázal společnosti i policistům lidskou tvář. „Byl vždycky otevřený a nebal se hovořit na všechna témata. Určitě je jeho odchodu škoda,“ dodal Machovič.

Vynucenou rezignaci svého

šéfa těžce zkoušává i ředitel jednoho z celorepublikových policejních útvarů. „Bylo to překvapení pro nás pro všechny. Jan Švejdar je chlap z přímého výkonu, který má koule a nebojí se říct svůj názor. Jsem z toho, že musel skončit, zklamán,“ řekl Právu vysoce postavený policista, který si nepřál být jmenován.

Letos Silvestra neslavte, prosí nová vláda

(Pokračování ze str. 1)

Podle něj by lidé měli být sami zodpovědní a nechtít po vládě, aby jim něco zakazovala. „My už nemáme komunismus, kdy nám ÚV KSČ přikázalo něco dělat. Máme demokratickou společnost a každý by měl být odpovědný,“ dodal Válek.

Avšak někteří lidé přímo z jeho týmu mají jiný názor. „Pokud se nouzový stav neobnoví a proběhnou neomezené oslavy Nového roku, může to natolik zhoršit epidemiologickou situaci ještě v průběhu ledna, že to může vést k uzavření škol a vyloučit nebude možné ani lockdown,“ řekl Právu epidemiolog a člen Válekova odborného týmu Rastislav Maňar.

Premiér Petr Fiala (ODS) řekl, že „vláda se rozhodla o prodloužení nouzového stavu nezadat“. Situaci podle svých slov kabinet sleduje. „Pokud se bude

situace zhoršovat, je vláda připravena se k debatě o nouzovém stavu vrátit,“ dodal Fiala.

Válek ho doplnil, že bude záležet na šíření varianty omikron, která začíná v řadě zemí převládat. Do deseti dnů by podle Válek měla přijít data z Británie, jak se omikron chová, a ve středu 29. prosince se podle těchto dat vláda rozhodne, co dál.

Hospodští zmatení

Ještě předtím, ve středu 22. prosince, vláda podle Válek rozhodne, jak po konci nouzového stavu využije pandemického zákona, podle kterého může omezit např. počty účastníků na akcích.

Z postupu nové vlády jsou rozpačití restauratři. Podle Asociace malých a středních podniků a živnostníků (AMSP) by restaurace a hospody potře-

bovaly od vlády znát jasné instrukce pro režim na Silvestra.

Restauratři podle Luboše Kastnera z AMSP potřebují na Silvestra nakoupit zásoby, naplánovat směny. Není možné vše narychlo měnit.

Také prezident Svazu obchodu a cestovního ruchu ČR Tomáš Prouza volá po jasném jízdním řádu. „Podnikatelé v gastronomii musí minimálně týden dopředu vědět, jaká opatření budou platit okolo Silvestra,“ řekl.

Prodloužit nouzový stav nejméně do začátku příštího roku doporučoval dosluhující ministr zdravotnictví Adam Vojtěch (za ANO) i Mezioborová skupina pro epidemické situace MeSES.

Nouzový stav vyhlásila Babišova vláda 25. listopadu na 30 dní a díky tomu mohla zakázat pořádání vánočních trhů s výjimkou prodeje stromků a kaprů. Restaurace, bary či klu-

Opatření platná před nouzovým stavem

Přinášíme přehled opatření, která platila podle pandemického zákona do vyhlášení nouzového stavu. Vláda chce ve středu rozhodnout, jaká opatření ponechá, až nouzový stav 25. prosince skončí.

Do restaurací, kadeřnictví, hotelů a penzionů, na sportoviště či na hromadné akce mohou jen očkovaní nebo ti, kteří prodělali covid v posledních 180 dnech.

Provozovatelé restaurací musí kontrolovat u zákazníků bezinfekčnost.

Výjimku mají jen mladí lidé od 12 do 18 let a ti, kdo se ze zdravotních důvodů očkovat nemohou anebo jsou rozcukováni, tedy alespoň po první dávce. Těm stačí PCR test.

Prokazovat se potvrzeními nemusí děti do 12 let.

Žáci a studenti základních a středních škol se jednou týdně plošně testují na koronavirus. Od 14. prosince to nemusí být striktně vázáno na pondělí.

Jednou týdně se testují i neočkovaní zaměstnanci ve firmách. Povinnost mají i živnostníci.

Povinná je ochrana úst a nosu ve všech vnitřních prostorách včetně pracovišť a hromadné dopravy. Dále v prodejnách, provozovnách služeb, zdravotnických zařízeních a sociálních službách.

Na venkovních akcích, jako jsou poutě, bály a jarmarky, může být až 1000 lidí. Netýká se to kultury a sportu, kde bylo povoleno max. 2000 lidí.

Bezinfekčnost musí prokazovat také lyžaři při nákupu skipasu.

(špf, ČTK)

by musí mít od té doby zavřeno mezi 22. hodinou večerní a pátou hodinou ranní. Na kulturní představení, sportovní utkání

a vzdělávací akce nyní může maximálně 1000 sedících osob, na další hromadné akce, jako jsou např. taneční, může jen

100 lidí. V obchodních centrech si teď mohou lidé vzít jen jídlo s sebou. Na veřejnosti je zakázáno pít alkohol.